

Kabuverdianu: Bible for Ruth

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format. Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>."

Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original. No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Ruth

1

¹Na tenpu ki juízis ta julgaba, kuntise fomi na tera. Y un ómi di Belen di Juda imigra pa tera di Muabi ku se mudjer y ses dos fidju matxu. ²Nomi di kel ómi era Ilimeleki y nomi di se spoza era Nuemi, ses fidjus txomaba Malon ku Kilion. Es era efrateu, di Belen di Juda. Es txiga na tera di Muabi i es mora la. ³Nton Ilimeleki, spozu di Nuemi, mori; y e fika ku ses dos fidju. ⁴Kes dos fidju ranja ku mudjeris muabitas pa ser ses spoza. Nomi di un era Orfa y di kel otu era Ruti. Es fika ta mora na Muabi pa serka di des anu. ⁵Nton kes dos, Malon ku Kilion mori, y Nuemi fika sen anparu di se maridu y di ses fidjus matxu. ⁶Nton Nuemi disidi dexe Muabi ku ses noras y volta pa Juda. Na Muabi é obi nutisia ki Nhordes vizita se povu y da-s es pon. ⁷Nton e dexe lugar na pundi ki ta viveba ku ses dos noras, y djuntu es pui pe na strada, rumu pa tera di Juda. ⁸Nuemi fla pa ses dos noras: Nhos bai y nhos volta, kada un di nhos, pa kaza di nhos mai. Ki Nhordes trata nhos ku mesmu bondadi ki nhos trata nhos falisidu maridu y ami tanbe. ⁹Ki Sinhor pirmiti ki kada un di nhos atxa diskansu na kaza di un novu maridu. Nton Nuemi beja-s y es txora riju. ¹⁰Y es fla: Nau! Nu ta bai ku bo pa djuntu di bu povu. ¹¹Nuemi insistis, fla-s: Nhos volta, nhas fidja. Pamodi ki nhos ten ki ben ku mi? Nhos atxa ma inda N ta podeba ten fidju pa N dá nhos pa ser nhos maridu? ¹²Nhos volta nhas fidja, nhos bai. Nhos bai pa nhos propri kaminhu, pamodi dja N sta bedja di mas pa N ten maridu. Sikre N fla ma izisti speransa di N kaze es noti me y N pari fidjus, ¹³purakazu nhos ta spera ti ki es krese? Nhos ta speraba pa es, sen nhos kaza? Nau nhas fidja, kel-li ta dexe-m mas tristi di ki nhos, pamodi mon di Nhordes volta kontra mi. ¹⁴Dianti di kuzas ki Nuemi papia, ses noras txora riju di nobu. Orfa dispidi di se sogra ku un beju, ma Ruti karapati na el. ¹⁵Nuemi fla-l: Obi li, bu konkunhada sa ta volta pa se povu y pa ses deus. Bu pode bai tande djuntu ku el. ¹⁶Ma Ruti rabida fla-l: Ka bu fla-m pa N afasta di bo, pamodi pa undi ki bu bai, N ta bai; undi ki bu fika, n ta fika; bu povu ta ser nha povu, y bu Deus ta ser nha Deus. ¹⁷Na undi ki bu mori, N ta mori, y la N ta ser sipultadu. Ki Nhordes kastiga-m, mas inda, si algun kuza, anonser morti, ben sipara-m di bo. ¹⁸Kantu Nuemi odja ki Ruti staba ditirminadu pa bai ku el, e para di konvense-l. ¹⁹Nton Nuemi ku Ruti viaja ti txiga sidadi di Belen. Y kuntise ki kantu ki es txiga na Belen, tudu sidadi xinti komovidu ku es, y mudjeris bira ta purgunta: Kel-la é ka Nuemi? ²⁰Ma e fla-s: Ka nhos txoma-m di Nuemi, ma nhos txomam di Amarga, pamodi Tudu Puderozu bira nha bida txeu amargu. ²¹N imigra pa fartura, ma Nhordes traze-m di volta pa kaza sen nada. Nton pamodi ki nhos sa ta txoma-m di Nuemi, si Nhordes kondena-m y si Tudu Puderozu da-m kasabi? ²²Nton Nuemi ku se nora Ruti, volta di tera di Muabi. Es ben pa Belen na kumesu di kodjeta di sevada.

2

¹Ilimeleki, maridu di Nuemi, tenba un parenti, ki txomaba Buas, un ómi riku y influenti. ²Ruti, muabita, fla pa Nuemi: Gosi, dexe-m bai kodje na meu di spigas di trigu ki sta na txon na meu di plantason. N ta bai tras di kel ki na ses odju N atxa favor. Y Nuemi fla-l: Bai nha fidja. ³Ruti bai y kodje kes ki ba ta resta na plantason tras di sefeirus. E pasa ta kodje kes parti di plantason di Buas, ki era parenti di Ilimeleki. ⁴Kantu Buas ben di Belen, fla sefeirus mantenha ta fla: Ki Nhordes sta ku nhos. Y es rusponde: Ki Nhordes bensua-bu. ⁵Nton Buas purgunta pa se servu ki era inkaregadu di seifeirus: Di kenha ki é kel joven mudjer la? ⁶Servu inkaregadu di seifeirus rusponde-l: É kel joven mudjer muabita ki ben ku Nuemi di tera di muabi. ⁷E pidi-m: Purfavor, deixa-m kodje spiga, na meu di fexu, tras di seifeirus. E ben y e sta sakedu desdi sedu, so gosi ki e diskansa un poku na sonbra. [Alguns verson moderna ta le: purfavor, deixa-m kodje y djunta na meu di fexu di gran dipos di seifeirus] ⁸Nton Buas fla pa Ruti: Bu sa ta obi-m, nha fidja? Ka bu bai kodje na otu plantason y nen ka bu sai di li. Inves di bu bai, fika li y trabadja ku nhas servas. ⁹Presta atenson so na plantason undi omi sta ta seifa y bai tras di kes otu mininas. Dja N nstrui ómis pa ka mexe ku bo. Ori ki bu xinti sedi, bai ti poti y bebe águ ki ómis dja tra. ¹⁰Nton Ruti baxa dianti di Buas, ti toka se rostu na txon, y e fla-l: Pamodi ki N atxa favor dianti di bus odju, pa bu priokupa ku mi, si mi é un stranjera? ¹¹Buas rusponde-l: Es konta-m tudu ki bu faze desdi ki bu maridu mori. Moki bu dexe bu pai ku mai; bu tera undu bu nase pa bu ben vive na meu di un povu ki bu ka konxe. Ki Nhordes rekompensa-u pa tudu ki bu faze. ¹²Ki bu resebe grandi rekompensa pa parti di Nhordes, Deus di Israel, dibaxu di aza ki bu ben buska rifujiu. ¹³Nton e fla: Dexe-m atxa favor di bus odjus, nha sinhor, pamodi bu konsola-m y bu papia kumi ku bondadi, mesmu ki ami é ka un di bus serva. ¹⁴Na ora de kume, Buas fla pa Ruti: Txiga li, y kume un poku di pon y modja bu padas na vinagri di vinhu. E xinta na ladu di seifeirus y e oferese-l alguns gran toradu. E kume ti farta y inda resta. ¹⁵Kantu Ruti labanta pa kodje spiga, Buas da ordi pa ses servu, ta fla-s: Nhos dexe-l kodje ti na meu di fexu y ka nhos inpidi-l. ¹⁶Nhos pode dexe kai alguns spigas di nhos fexu, pa ki e pode panha y ka nhos spanta-l. ¹⁷Nton Ruti kodje spigas nakel plantason ti di tardi. Dipos e diskaska tudu spigas ki e kodje, y txiga kuazi un efa di sevada. ¹⁸E karega-l y volta pa sidadi, y se sogra odja kuantidadi ki e kodje. Ruti tanbe traze gran toradu ki restaba y e da pa Nuemi. ¹⁹Se sogra fla-l: Undi ki bu kodje oji? Undi ki bu trabadja? Bensusadu é kel ómi ki djuda-bu. Nton Ruti konta pa se sogra sobri donu di plantason undi é tenba trabadjadu. E fla: nomi di ómi ki é donu di plantason undi n trabadja oji é Buas. ²⁰Nuemi fla se nora: Ki Nhordes abensua-l, ki e ka dexe ser leal y bondozu ku vivus y ku mortus. Nuemi fla-l mas: Kel ómi é nos parenti, é un di nos resgatador. ²¹Ruti, muabita, fla: Dimidivera, e fla-m: Fika ku nhas seifeirus ti ki es tirmina tudu nha kodjeta. ²²Nuemi fla pa Ruti se nora: É bon, nha fidja, pa bu sai ku ses servas, pa ki ningen ka lebau pa otu lavora. ²³Asi, Ruti permanese ku servas di Buas, ti fin di kodjeta di sevada i di kodjeta di trigu. Y e ta moraba ku se sogra.

3 ¹Nuemi, se sogra, fla-l: Nha fidja, e ka nha papel di prukura un lugar siguru pa bo, pa ki kuzas pode midjora pa bu ladu? ²Bu ta lenbra di Buas, kel ómi ki dexe-u trabadja ku ses joven servas. El é ka nos parenti? E ta sta es noti ta linpa sevada na eira. ³Purtantu, toma banhu, pui purfumu, bisti bu midjor ropa, y dixi pa eira. Ma ka bu pirmi ti ki e odja-u ti ki e tirmina di kume ku bebe. ⁴Ma, ora ki e deta, djobe undi ki e ta sta detadu, pamodi mas tardi, bu ta bai ti txiga na el, bu ta diskubri ses pe y bu ta deta la. Nton e ta fla-u kuze ki bu debe faze. ⁵Ruti fla pa Nuemi: N ta faze tudu ki bu fla-m. ⁶Nton e dixi ti eira, e sigi nstruson ki se sogra da-l. ⁷Kantu Buas kume y bebe, se kurason fika alegri, y e ba deta djuntu sakus di gran. Ruti ben mansu-mansu, diskubri ses pe y deta. ⁸Y kuntise ki na meia-noti, ómi fika sorprendidu, kantu é vira é dá ku un mudjer detadu na ses pe. ⁹E fla: Abo é kenha? E rusponde: Ami é Ruti, bu serva, spadja bu mantu riba bu serva, pamodi abo é un parenti prosimu. ¹⁰Buas fla: Nha fidja, ki Nhordes bensua-bu. Bu mostra mas bondadi gosi di ki antis, pamodi, bu ka bai tras di ninhun joven riku o pobri. ¹¹Ma gosi li, nha fidja, ka bu xinti medu! N ta faze tudu ki bu fla, pamodi tudu sidadi di nha povu sabe ki abo é un mudjer di valor. ¹²É sime ki ami é un parenti prosimu, ma ta kuntise ki izisti un parenti ki é mas prosimu di ki mi. ¹³Fika li es noti y di palmanhan, si e kre e ta resgata-u, asi ta ser. Ma kazu, e ka faze, kuza ki n debe faze ku bo, n ta faze, sertu sima Nhordes ta vive. Deta ti ki manxe. ¹⁴Nton e deta na ses pe ti palmanhan. Ma e labanta antis ki un algen pode rekonhese otu, pamodi Buas tenba fladu: Ki ningen fika ta sabe ki mudjer ben pa eira. ¹⁵Nton Buas fla: Traze mantu ki bu kubri ku el y sigura-l. Kantu e faze kel-la, e dispija sais midida di sevada y e pui riba ses onbru. Nton, e bai pa sidadi. ¹⁶Kantu Ruti volta, se sogra fla-l: Moki bai nha fidja? Nton Ruti fla-l tudu ki ómi faze pa el. ¹⁷E fla: Kel sais midida di sevada é kuze ki e da-m, pamodi e fla: Ka bu volta di mon baziu pa bu sogra. ¹⁸Nton Nuemi fla: Fika li, nha fidja, ti ki bu sabe moki ta ser rezolvidu, pamodi kel ómi la ka ta diskansa inkuantu é ka rizolvi kel asuntu li inda oji.

4

¹Buas subi ti porton y e xinta la. Kantu kel parenti mas prosimu ki Buas papia di el pasa, Buas fla-l: Nha amigu, ben li y xinta li. Ómi ben y xinta. ²Nton Buas txoma des ómis dentu di kes gentis grandi di sidadi y e fla-s: Nhos xinta li. Asi es tudu es xinta. ³Buas fla pa parenti mas prosimu: Nuemi, ki volta di sidadi di Muabi, sta ta bende se parti di tera ki era di nos irmon llimeleki. ⁴N rizolvi informa-bu di kel-li y fla-u: Kunpra-l na prizensa di tudu kes ki sta xintadu li y na prizensa di lídiris di nha povu. Si bu dizeja resgata-l, resgata-l. Ma, si bu ka dizeja resgata-l, nton da-m fala, pa ki N pode sabe, pamodi ka izisti ningen pa resgata-l alen di bo, y dipos di bo, so ami. Nton e rusponde-l: N ta resgata-l. ⁵Nton, Buas fla: na dia ki bu kunpra plantason di mon di Nuemi, bu debe tanbe toma rute, muabita, ki era mudjer di falesidu, pa prezerva se nomi na se eransa. ⁶Nton parenti mas prosimu fla: N ka pode resgata-l pa mi me, sen prujudika nha propri eransa. Bu pode izerse nha direitu di redentor pamodi N ka pode resgata-l. ⁷Kes bes, tenba un kustumi na Israel pa resgata y transfiri bens ki era si. Pa valida negosiu, ómi ta traba se sandalia y ta intregaba pa kel otu. Kel-li era manera legal di faze akordu na Israel. ⁸Asi, parenti mas prosimu fla pa Buas. Kunpra-l para bo me. Y e tra se sandalia. ⁹Nton Buas fla pa lídiris y pa tudu povu: Anhos é tistimunha oji ki N sa ta kunpra tudu ki era di lLimeleki y tudu ki era di Kilion y di Malon di mon di Nuemi. ¹⁰Alen di kel-li, riba Ruti, muabita, mudjer di Malon, N sa tanbe, ta adikiri direitu di toma-l moda nha spoza, pa prezerva nomi di falasidu na se eransa. Asi, se nomi ka ta ser kortadu di meu di ses irmon y di porton di se sidadi. Anhos é tistimunha oji. ¹¹Tudu algen ki staba na porton ku lídiris fla: Anos é tistimunha. Ki Nhordes faze ki es mudjer ki sa ta kanba na bu lar sima faze ku Rakel y Lia, kes dos ki idifika kaza di Israel. Ki bu pode krese na Efrata y ki bu ser famozu na Belen. ¹²Ki bu kaza ser sima kaza di Peres, ki Tamar dá pa Juda, atraves di desendensia ki Nhordes ta dá pa bo ku es mudjer joven. ¹³Asi Buas kaza ku Ruti y e bira se spoza y es konxe kunpanheru intimamenti. Nhordes pirmi ti ki e fika grávida y e pari un fidju. ¹⁴Mudjeris bira ta fla pa Nuemi: Benditu é Nhordes ki oji ka dexe-bu sen un resgataador. Ki bu nomi bira famozu na Israel. ¹⁵Ki e ser pa bo un restaurador di vida y un konsolador pa bu bedjisa, pamodi bu nora, ki ta ama-u y ki é midjor ki seti fidjus pa bo, pari-l. ¹⁶Nton Nuemi pega mininu, pui na se kolu y e pasa ta toma konta del. ¹⁷Ses vizinhas da-l un nomi, ta fla: Un fidju matxu dja nase pa Nuemi. Y es txoma-l di Obedi. Obedi bira pai di Jese, ki bira pai di Davidi. ¹⁸Kel-li é desendenti di Peres: Peres bira pai di Ezron, ¹⁹Ezron bira pai di Ron, Ron bira pai di Aminadabi, ²⁰Aminadabi bira pai di Nazon, Nazon bira pai di Salmon, ²¹Salmon bira pai di Buas, Buas bira pai di Obedi, ²²Obedi bira pai di Jese y Jese bira pai di Davidi.